

Referanser:

Arkivsak: 23/02654-5

Saksdokumenter:

Budsjett 2024

Den norske kirke - årsregnskap 2023

Kirkemøtets fordeling av midler 2025 og orientering om budsjett 2024

Sammendrag

Denne saken handler om Kirkerådets forslag til vedtak om fordeling av midler for 2025 og Kirkerådets orientering til Kirkemøtet om budsjett 2024. Det vises til Kirkemøtets budsjettreglement.

Tilskuddet til Den norske kirke for 2024 ble vedtatt av Stortinget 4. desember 2023. Rammetilskuddet er på kr 2 567 mill. kroner som er en økning på 5,03 % målt mot revidert nasjonalbudsjett 2023 (RNB). I tillegg kommer tilskudd til Svalbard kirke på 6 mill. kroner.

Som følge av svært høye pensjonskostnader ble budsjettprosessen for 2024 krevende. Et budsjett på 2 616 mill. kroner og underbalanse på 42,8 mill. kroner ble vedtatt av Kirkerådet i desember 2023.

Det er utarbeidet en langtidsprognose for 2025-2028. Denne viser et mulig utviklingsscenario basert på et sett av (negative) forutsetninger med stor usikkerhet. Rammen for tilskuddet til Den norske kirke for 2025 vil først bli kjent høsten 2024. Kirkemøtet inviteres til å fordele forventet rammetilskudd mellom budsjettgruppene og å gi innspill til overordnede prioriteringer.

Forslag til vedtak

1. Kirkemøtet tar Kirkerådets vedtak om regnskap 2023 og budsjett 2024 til orientering.
2. Kirkemøtet fordeler forventet rammetilskudd for 2025 med samme fordeling mellom budsjettgruppe 1, 2 og 3 som i 2024.
3. Kirkemøtet ber Kirkerådet i budsjett for 2025 prioritere følgende to områder:
 - Barn og unge 0-30
 - Kirken som organisasjon (inkl. organisering, digitalisering og rekruttering)

Saksorientering

Bakgrunn

I overenstemmelse med Kirkemøtets budsjettreglement § 10 ble Kirkemøtet i august 2023 orientert om fastsatt årsregnskap 2022.

Orientering om regnskap 2023

Kirkemøtet har tidligere blitt orientert om departementets rammetilskudd for 2023 og tilleggsbevilgningen gjennom RNB 2023.

Årsregnskapet for 2023 framkommer med et underskudd på 72 mill. kroner.

Resultatet skyldes en kraftig økning av pensjonskostnadene i 2023. I utgangspunktet var prognosen fra SPK på 163,9 mill. kroner, men sluttregningen endte opp på 269 mill. kroner. Bispedømmmerådene kom ut med samlet merforbruk på 30 mill. kroner, men merinntekter på finansinntektene, samt diverse mindreforbruk i sentralkirkelige råd gjør at resultatet likevel endte opp lavere enn økningen i pensjonskostnadene.

Underskuddet i 2023 gjør at egenkapitalen pr 31.12.23 er blitt redusert til 301 mill. kroner.

Orientering om budsjett 2024

Kirkerådet behandlet i mai 2023 overordnede føringer for 2024, jfr KR 41/23, og ba Kirkerådets sekretariat framlegge et budsjett i balanse. Kirkerådet fattet følgende vedtak:

1. Kirkerådet ber sekretariatet fremlegge et budsjett 2024 i balanse.
2. Kirkerådet ber om at sekretariatet prioriterer aldersgruppen 0-30 i tråd med signalene gitt i møtet.
3. Kirkerådet ber om at sekretariatet også prioriterer kirken som organisasjon (inkludert digitalisering og rekruttering) for på den måten å legge til rette for at kirken kan utføre sitt oppdrag på best mulig måte.

Kirkemøtet i august 2023 vedtok fordeling av forventet rammetilskudd for 2024 med samme fordeling mellom drift og tilskudd som i 2023.

Rammetilskudd for rettssubjektet Den norske kirke for 2024 på 2 567 mill. kroner ble vedtatt av Stortinget 4. desember 2023. Dette er en økning på 5,03 % målt mot revidert nasjonalbudsjett 2023 (RNB), fremlagt i mai 2023. Målt mot saldert budsjett 2023 har rammetilskuddet på post 70 en økning på 7,3 %. I tillegg kommer tilskuddet til Svalbard kirke på 6 mill. kroner slik at samlet statlig tilskudd for 2024 utgjør 2 573 mill. kroner.

SPK har for 2024 fremsatt en pensjonsprognose på 264,4 mill. kroner. Fra et normalnivå i størrelse 164-172 mill. kroner (2020-2022) har pensjonskostnadene økt med over 100 mill. kroner, til et nivå på 260-280 mill. kroner. Denne store pensjonsøkningen har gjort det vanskelig å oppnå et budsjett i balanse for 2024. Kirkerådet vedtok i sak 89/23 et budsjett 2024 på 2 616 mill. kroner og en underbalanse på 42,8 mill. kroner.

Selv om det budsjetteres med et underskudd vil Kirkerådet arbeide aktivt for å redusere underskuddet gjennom effektivisering, styrking av inntekter og kostnadskutt der det er mulig.

En nærmere orientering om budsjettet fremgår av vedlagte budsjettsak; jfr KR 89/23.

Økonomisk status og egenkapital

Kirkerådet har tidligere formulert mål om egenkapital på 20 % av omsetningen; jfr KR 62/16. Når vi definerer omsetning lik statlig rammetilskudd vil dette tilsi i størrelse 515 mill. kroner ved utgangen av 2024.

Rettssubjektets egenkapital pr 31.12.23 utgjorde 301 mill. kroner hvorav innskutt egenkapital 119 mill. kroner og 181 mill. kroner opptjent egenkapital. Det følger av dette at egenkapitalen ikke er på et nivå som anses tilfredsstillende.

Det må forventes at egenkapitalen vil svekkes gjennom 2024. Det vises til budsjettert årsunderskudd på 42,8 mill. kr for 2024. Dette gjør at egenkapitalen kan bli redusert til et nivå på 260 mill. kr ved utgangen av 2024.

Langtidsprognoser

Kirkemøtet i august 2023 knyttet flere kommentarer til langtidsprognosen som framgikk av Kirkerådets budsjettsak 94/22. Kirkemøtets komite C ba Kirkerådet å legge fram en best mulig langtidsprognose for de nærmeste 3 årene til neste Kirkemøte.

På denne bakgrunn er det laget en oppdatert langtidsprognose for perioden 2025-2028. Prognosen har valgt å legge til grunn en negativ situasjon med realnedgang. Det vil si at den statlige støtten utvikler seg svakere enn kirkens kostnader, her primært definert som lønnsveksten. Det er viktig å understreke at prognosen er et mulig utviklingsscenario basert på et sett av (negative) forutsetninger med stor usikkerhet. Det er også viktig å understreke at forutsetningen videre er at det ikke er satt inn reduserende tiltak gjennom perioden på fire år. Dette er gjort for å tydeliggjøre behovet for tidlige prioriteringer gitt en slik situasjon.

Denne langtidsprognosen fremgår også av kap 11 i Kirkerådets budsjettsak KR 89/23 som ligger vedlagt.

Fordeling av midler for 2025

I denne saken inviteres Kirkemøtet til å fordele forventet rammetilskudd for 2025 der en opprettholder lik fordeling mellom drift og tilskudd sammenlignet med 2024. Tabellen under viser hvordan Kirkerådet i KR 89/23 fordelte 2024-midlene mellom

de tre budsjettgruppene. I kolonnen til høyre vises beløp pr budsjettgruppe gitt en vekst på 4 %.

Fordeling av midler 2025		Vedtatt	Anslag
Budsjettgruppe		år 2024	år 2025
1	Den norske kirke - drift	1 948	2 026
2	Den norske kirke - tilskudd	576	599
3	Tilskudd til andre	50	52
	Sum	2 574	2 677

Budsjettgruppe 1: Den norske kirke drift

Kirkemøtet fastsetter en felles ramme til disposisjon for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Midlene fordeles mellom rettssubjektets kostnader, Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Svalbard kirke får sin tildeling i tråd med eget tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Kirkerådet avsetter midler til å dekke felleskostnader for rettssubjektet etter samme modell som tidligere.

Dersom fordelingen mellom drift og tilskudd opprettholdes, og det legges en føring om en økning i tilskuddet på 4 prosent, vil det medføre et driftstilskudd på 2026 mill. kroner i 2025, mot 1948 mill. kroner i 2024.

Budsjettgruppe 2: Den norske kirke - tilskudd

Tilskuddene relaterer seg til ulike mottakere og ordninger. Tilskudd til trosopplæring, diakoni, kirkelig undervisning og kirkemusikk. En videreføring av tilskuddene i de ovenfor nevnte kategoriene og basert på 4% vekst vil dermed utgjøre 599 mill. kroner i 2025, mot 576 mill. kroner i 2024.

Budsjettgruppe 3: Tilskudd til andre

Budsjettgruppe 3 utgjør øremerkede tilskudd til navngitte organisasjoner, i tillegg til internasjonale og økumeniske organisasjoner. Budsjettgruppen utgjør 50 mill. kroner i 2024, og en videreføring i 2025 basert på 4% vekst vil utgjøre 52 mill. kroner.

Prioriteringer for 2025

Kirkerådet skal på sitt møte i mai 2024 gi signaler og legge overordnede føringer for plan og budsjett for 2025. Kirkemøtet inviteres til å komme med innspill til prioriteringer for budsjett 2025, og disse innspillene vil bli behandlet av Kirkerådet.

For 2024 vedtok Kirkerådet, i sak KR 41/23, følgende prioriteringer for 2024:

- Aldersgruppen 0-30 år i tråd med signalene som ble gitt i møtet
- Kirken som organisasjon (inkludert digitalisering og rekruttering) for på den måten å legge til rette for at kirken kan utføre sitt oppdrag på best mulig måte.

Vedtatte prioriteringer er retningsgivende for budsjett- og planarbeidet i Kirkerådet. Dette er en viktig komponent i det strategiske arbeidet i Den norske kirke, og Kirkerådet ber Kirkemøtet om å komme med innspill til prioriteringer for 2025.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Saken legger rammene for budsjett 2025.